

## **Przedmiotowy system oceniania - wymagania edukacyjne z plastyki w klasie VI**

szkoły podstawowej w Zespole Szkół w Zembrzycach

opracowany na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 1991 Nr 95 poz. 425) późniejszymi zmianami (w tym Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych)

### **Ma on na celu:**

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
- udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć,
- udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia,

Uczniowie będą uzyskiwać oceny:

- Prac pisemnych – jedno zadanie klasowe w półroczu z materiału utrwalonego, zapowiedziane min. tydzień wcześniej, ok. trzech niezapowiedzianych sprawdzianów (kartkówki) w półroczu z trzech ostatnich lekcji.
- Indywidualnych wypowiedzi,
- Indywidualnej twórczości plastycznej
- Aktywności na lekcjach

Przy śródrocznej (rocznej) uwzględniać będę estetykę i systematyczność prowadzonych notatek, oraz zaangażowanie w wykonywanie zadań w postaci pracy i współpracy w grupach.

Z uwagi na dysponowanie jedną godziną tygodniowo dla realizacji zagadnień plastycznych dopuszczam możliwość jednego nieprzygotowania z przedmiotu w półroczu. Poprawa oceny niedostatecznej możliwa jest w terminie dwóch tygodni.

Kryteria oceny uczniów ukierunkowane są przede wszystkim na zakres realizacji przez uczniów celów wychowawczych:

- czynne uczestniczenie w zajęciach, wykazywanie pozytywnej motywacji do przedmiotu,
- umiejętność samodzielnego wykonywania zadań, mobilizowanie kolegów do aktywności,

Następnym kryterium jest stopień realizacji celów kształcących:

- umiejętności obserwacji dzieł sztuki i ich analizowania, umiejętności wartościowania i oceniania.
- osiągnięcia w zakresie twórczości plastycznej

Trzecim kryterium oceny są osiągnięcia uczniów w zakresie opanowania wiedzy, literatury muzycznej za pomocą:

- indywidualnych wypowiedzi,
- znajomości poznanych dzieł plastycznych
- prac pisemnych

Przy ustalaniu oceny w szczególności brać będę pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć (§9 rozp. MEN z dnia 22 lutego 2019 r.)

### **POZIOM WYMAGAŃ WYKRACZAJĄCY**

#### **Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:**

- ✍ wykazuje szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi,
- ✍ uzasadnia swoje upodobania estetyczne,
- ✍ ciekawie opowiada o zabytkach swojego regionu,
- ✍ gromadzi dodatkowe wiadomości związane z plastyką,
- ✍ kolekcjonuje reprodukcje dzieł plastycznych i książki o sztuce,
- ✍ wykazuje znajomość literatury przedmiotu wykraczającą poza materiał omawiany na lekcjach,
- ✍ orientuje się w wydarzeniach plastycznych odbywających się w kraju i na świecie (wystawy, konkursy, biennale),
- ✍ uczęszcza do galerii, muzeów itp.,
- ✍ wymienia nazwiska wybitnych artystów działających w jego miejscowości lub regionie,
- ✍ ocenia znaczenie twórczości wybranego artysty i jego zasługi dla środowiska lokalnego, regionu, kraju, świata,
- ✍ posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza treści wymienione w programie nauczania,
- ✍ bierze czynny udział w zajęciach plastycznych,
- ✍ analizuje prezentowane obiekty pod kątem ich treści, formy i emocjonalnego oddziaływania,
- ✍ wykonuje prace dodatkowe będące uzupełnieniem treści poznanych na lekcji (opracowuje referaty traktujące o zagadnieniach poruszanych w literaturze przedmiotu, wykonuje pomoce dydaktyczne itp.),
- ✍ wykorzystuje zdobytą wiedzę teoretyczną w pozalekcyjnych działaniach plastycznych (np. należy do szkolnego koła zainteresowań),
- ✍ aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły (gazetki szkolne, dekoracje okolicznościowe) i regionu,
- ✍ zdobywa nagrody na konkursach plastycznych,
- ✍ wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy (nowatorska forma, wzbogacona materiałem ilustracyjnym i teoretycznym),
- ✍ przygotowuje się systematycznie do zajęć,
- ✍ utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy, zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,
- ✍ przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

## POZIOM WYMAGAŃ DOPEŁNIAJĄCY

### Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ✍ dyskutuje na temat roli sztuki w życiu człowieka,
- ✍ wymienia nazwiska najwybitniejszych artystów polskich i zagranicznych (malarzy, rzeźbiarzy, architektów),
- ✍ zdobywa z różnych źródeł (internet, lokalna prasa, dostępne książki) informacje na temat artystów tworzących w regionie,
- ✍ wymienia placówki kultury znajdujące się w rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy oraz wyjaśnia, czym się one zajmują,
- ✍ omawia rolę muzeów w procesie edukacji społeczeństwa,
- ✍ wykazuje się rozległą wiedzą na temat polskich zabytków,
- ✍ rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury,
- ✍ określa funkcje wybranych dzieł oraz wskazuje cechy wyróżniające je spośród innych tekstów kultury z danej epoki,
- ✍ posługuje się w swoich wypowiedziach podstawowymi terminami z poszczególnych dziedzin sztuki,
- ✍ bierze aktywny udział w dyskusji dotyczącej podobieństw i różnic między poszczególnymi dziedzinami sztuki,
- ✍ porównuje wybrane dzieła plastyczne pod kątem użytych w nich środków wyrazu plastycznego,
- ✍ omawia wybrane przykłady wytworów sztuki ludowej pod względem ich formy i użytego materiału,
- ✍ opisuje (w oparciu o przekazy ludowe) tradycje podtrzymywane w swoim regionie,
- ✍ wylicza różnice między malarstwem realistycznym a malarstwem abstrakcyjnym,
- ✍ określa cechy rzeźb należących do różnych rodzajów na podstawie wybranych przykładów,
- ✍ opowiada o wybranej zabytkowej budowli i charakteryzuje jej funkcje,
- ✍ analizuje wybrane wytwory wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego pod kątem ich funkcjonalności i estetyki,
- ✍ omawia elementy dzieła plastycznego (kompozycja, światłocień, perspektywa, barwa) widoczne na wybranych fotografiach,
- ✍ określa gatunek filmu na podstawie zaprezentowanego fragmentu,
- ✍ świadomie korzysta z narzędzi sztuki nowych mediów (programy graficzne itp.) w swojej działalności twórczej,
- ✍ przestrzega praw autorskich,
- ✍ potrafi właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną we własnej twórczości,
- ✍ operuje sprawnie wybraną techniką plastyczną,
- ✍ wykonuje oryginalne i pomysłowe prace zgodne z podanym tematem,
- ✍ wybiera technikę odpowiednią dla najlepszego wyrażenia tematu i analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych,
- ✍ tworzy prace, ujawniając bogatą wyobraźnię i zręcznie wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne oraz fakturę podłoża,
- ✍ realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, stosując m.in. narzędzia i wytwory multimedialne,
- ✍ posługuje się biegłe poszczególnymi środkami wyrazu plastycznego,
- ✍ stosuje plamy walorowe w celu ukazania w rysunku światłocienia na przedmiotach,
- ✍ dokonuje ekspresji uczuć i nastrojów w pracy plastycznej za pomocą odpowiednio dobranych środków plastycznych,
- ✍ wykorzystuje umiejętnie różne rodzaje perspektywy w celu ukazania przestrzeni na płaszczyźnie,
- ✍ analizuje własną pracę pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego,
- ✍ bierze udział w konkursach plastycznych przeprowadzanych na terenie szkoły lub poza nią,
- ✍ prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie,
- ✍ jest aktywny podczas lekcji, z zaangażowaniem dyskutuje o prezentowanych obiektach,
- ✍ organizuje swoje miejsce pracy, przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,
- ✍ efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą,
- ✍ utrzymuje w porządku swój warsztat pracy zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu,
- ✍ przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

## POZIOM WYMAGAŃ ROZSZERZAJĄCY

### Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ✍ określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu,
- ✍ podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych,
- ✍ wymienia najsłynniejsze polskie zabytki i dzieła sztuki oraz zabytki znajdujące się w regionie,
- ✍ analizuje wybrane dzieła sztuki, stosując wiedzę zdobytą podczas lekcji,
- ✍ wskazuje najbliższy skansen,
- ✍ wyjaśnia, czym są pieta i świątek, oraz określa ich cechy na podstawie fotografii,
- ✍ omawia wybrane tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,
- ✍ charakteryzuje poszczególne dziedziny sztuki,
- ✍ opisuje wybrane środki wyrazu plastycznego i przyporządkowuje je do określonej grupy elementów tworzących dzieło,
- ✍ wymienia cechy poszczególnych rodzajów kompozycji,
- ✍ określa sposób przedstawiania przestrzeni oraz rodzaje faktury zastosowane w dziele zaprezentowanym na oglądanej reprodukcji,
- ✍ rozpoznaje, jakimi narzędziami posłużył się twórca dzieła poznawanego w postaci reprodukcji,
- ✍ wyjaśnia, jak stosować sztalugi, matrycę i dłuto,
- ✍ tłumaczy znaczenie poznanych terminów plastycznych, uzupełniając swoje definicje przykładami dzieł sztuki,
- ✍ omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka,
- ✍ rozróżnia rodzaje malarstwa ze względu na przedstawianą tematykę (portret, pejzaż, martwa natura, malarstwo historyczne, rodzajowe itd.),
- ✍ charakteryzuje prace graficzne, zwracając szczególną uwagę na materiał użyty do wykonania matrycy,
- ✍ wskazuje różnice pomiędzy rzeźbą tradycyjną a kompozycją przestrzenną,
- ✍ porównuje wzornictwo przemysłowe z rzemiosłem artystycznym,
- ✍ wymienia podobieństwa między techniką malarską a techniką fotograficzną,

- ✍ nazywa środki wyrazu artystycznego wykorzystywane w filmie (perspektywa, światło, kolor) oraz określa ich wpływ na atmosferę dzieła,
- ✍ wymienia cechy charakterystyczne sztuki nowych mediów,
- ✍ stosuje elementy wiedzy teoretycznej w ćwiczeniach praktycznych,
- ✍ używa waloru w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy,
- ✍ wyjaśnia, w jaki sposób ukazać światłocien na rysunku,
- ✍ dobiera narzędzia i podłoża w zależności od charakteru i tematu wykonywanej pracy plastycznej,
- ✍ posługuje się właściwie przyborami i narzędziami plastycznymi,
- ✍ porównuje środki wyrazu plastycznego zastosowane w dwóch wybranych dziełach malarskich zaprezentowanych na reprodukcjach,
- ✍ wykorzystuje dany rodzaj kompozycji oraz wybraną technikę plastyczną podczas tworzenia ilustracji,
- ✍ omawia wybrany obraz pod kątem zastosowanego rodzaju kompozycji,
- ✍ tłumaczy, na czym polega perspektywa przedstawiona na obrazie,
- ✍ dobiera rodzaj perspektywy do tematu wykonywanej pracy, wykorzystując w praktyce wiedzę teoretyczną,
- ✍ realizuje proste projekty w dziedzinie sztuki użytkowej,
- ✍ wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym,
- ✍ określa rolę środków wyrazu, które zastosował w pracy plastycznej,
- ✍ prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy,
- ✍ zachowuje koncentrację podczas lekcji,
- ✍ uczestniczy aktywnie w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów,
- ✍ organizuje poprawnie swoje miejsce pracy oraz przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,
- ✍ efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą,
- ✍ utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,
- ✍ przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

## POZIOM WYMAGAŃ PODSTAWOWY

### Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ✍ określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu,
- ✍ wskazuje miejsca w swoim regionie, w których można obejrzeć dzieła plastyczne,
- ✍ wymienia najsłynniejsze polskie zabytki oraz zabytki znajdujące się w regionie,
- ✍ podaje przykłady dziedzin sztuki uprawianych przez twórców ludowych oraz wykorzystywanych przez tych artystów technik plastycznych,
- ✍ wyjaśnia znaczenie wybranych tradycji i symboli związanych ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,
- ✍ opisuje elementy dzieła plastycznego,
- ✍ tłumaczy znaczenie omówionych na lekcji terminów plastycznych,
- ✍ wymienia poznane podczas lekcji dziedziny sztuki,
- ✍ omawia poznane techniki malarskie, nazywając wykorzystywane w nich narzędzia i podłoża,
- ✍ wyjaśnia najważniejsze podziały barw,
- ✍ wskazuje elementy i układy tworzące daną kompozycję,
- ✍ przygotowuje ilustrację z zastosowaniem danego rodzaju kompozycji,
- ✍ rozpoznaje rodzaj kompozycji wykorzystanej w wybranych dziełach przedstawionych na reprodukcjach,
- ✍ wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranej perspektywy,
- ✍ podaje najważniejsze cechy wybranych perspektyw malarskich,
- ✍ tłumaczy, czym różni się technika druku wypukłego od techniki druku wklęsłego,
- ✍ wymienia poszczególne rodzaje rzeźby,
- ✍ dokonuje podziału architektury ze względu na jej funkcje,
- ✍ wskazuje wytwory wzornictwa przemysłowego w najbliższym otoczeniu,
- ✍ projektuje przedmioty codziennego użytku,
- ✍ wyjaśnia, czym różni się fotografia artystyczna od fotografii użytkowej,
- ✍ określa różnice między dziełami kina artystycznego a filmami komercyjnymi,
- ✍ omawia funkcję nowych mediów w sztuce,
- ✍ rozpoznaje narzędzia pomocne w pracy rysownika, malarza, rzeźbiarza, grafika, fotografa i filmowca,
- ✍ omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w poszczególnych technikach plastycznych,
- ✍ przedstawia obiekty na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego,
- ✍ stosuje w działaniach artystycznych różne narzędzia i podłoża,
- ✍ dostrzega wpływ faktury użytego podłoża na efekt końcowy działań plastycznych,
- ✍ prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- ✍ uczestniczy w dyskusjach o prezentowanych obiektach po zachęceniu ze strony nauczyciela,
- ✍ stosuje się do zasad organizacji pracy,
- ✍ przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia,
- ✍ aktywnie pracuje w grupie,
- ✍ utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,
- ✍ przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych.

## POZIOM WYMAGAŃ KONIECZNY

### Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ✍ wymienia placówki działające na rzecz kultury,
- ✍ tłumaczy zasady zachowania się w muzeum,
- ✍ wskazuje zabytki znajdujące się w regionie,
- ✍ podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych,
- ✍ wyjaśnia, kogo możemy nazywać twórcą ludowym,
- ✍ opisuje tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą,
- ✍ nazywa elementy dzieła plastycznego (linia, punkt, kontur, plama, walor barwa, światłocień, technika, faktura, kształt, kompozycja, perspektywa),
- ✍ wskazuje podstawowe środki wyrazu plastycznego znajdujące się w najbliższym otoczeniu i je opisuje,
- ✍ wyjaśnia znaczenie niektórych z omówionych na lekcji terminów plastycznych,
- ✍ wymienia nazwy niektórych z poznanych dziedzin sztuki (np. rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa, sztuka ludowa oraz współczesne formy: fotografika, film, instalacja, asamblaż, happening, performance),
- ✍ rozróżnia dzieła należące do poszczególnych dziedzin twórczości artystycznej (rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka ludowa, rzemiosło artystyczne itd.),
- ✍ tłumaczy, czym zajmują się rysownik, malarz, grafik, rzeźbiarz i architekt,
- ✍ wskazuje różnice między rysunkiem a malarstwem,
- ✍ uzyskuje barwy pochodne, wykorzystując barwy podstawowe,
- ✍ wymienia podstawowe elementy warsztatu fotograficznego,
- ✍ nazywa niektóre gatunki filmowe,
- ✍ wskazuje środki przekazu należące do nowych mediów,
- ✍ wskazuje podstawowe narzędzia pracy plastyka i wykorzystuje je w minimalnym stopniu w swoich działaniach,
- ✍ podejmuje próby zastosowania elementów teorii w ćwiczeniach praktycznych,
- ✍ wykonuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
- ✍ utrzymuje w porządku swój warsztat pracy,
- ✍ stara się przestrzegać zasad BHP podczas działań na lekcji.

**Ocenę niedostateczną** uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych, np. gdy, mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla danej klasy. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy. Nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ucznia.